

Hjälpmedelspolicy för Region Jämtland Härjedalen och kommunerna i Jämtlands län

Hjälpmedelspolicy

Hjälpmedelspolicyn beskriver synsätt och viljeinriktning för hjälpmedelsförsörjningen i Jämtlands län. Policyn gäller alla verksamheter som hanterar hjälpmedel inom, eller i samverkan med, Region Jämtland Härjedalen eller kommunerna. Policyn avser personliga hjälpmedel under såväl Gemensamma nämndens som övriga verksamheters ansvar.

Med personliga hjälpmedel menas medicintekniska produkter som förskrivs för att kompensera, vidmakthålla eller förbättra nedsatt funktion för ökad aktivitetsgrad och delaktighet, är medicinskt motiverade, och kräver hälso- och sjukvårdens särskilda kompetens för bedömning, utprovning samt anpassning.

Syftet med policyn är en samordnad och effektiv hjälpmedelsförsörjning, som utgår från individens behov och strävar mot bäst hälsa. Bedömningen av behovet och möjligheten att få ett hjälpmedel förskrivet ska vara lika för kvinnor, män, flickor och pojkar oavsett var man befinner sig i länet. Policyn utgår från att väl fungerande hjälpmedel är kostnadseffektivt för samhället och bidrar till att personer med funktionsnedsättning kan leva ett så aktivt och självständigt liv som möjligt, med samma rättigheter, möjligheter, skyldigheter och ansvar som andra.

Hjälpmedel är en integrerad del i vård och behandling eller rehabilitering och habilitering. Hjälpmedel ska inte ersätta en rehabiliterings- eller habiliteringsinsats. Hjälpmedelsförsörjningen ska i alla led sträva efter hög kvalitet och kompetens, genom att bevaka och implementera nationella utvecklingsområden i verksamheterna.

Följande **prioriteringsordning**, som utgår från den av riksdagen beslutade etiska plattformen, ligger till grund för det samhällsekonomiska stödet:

1. Hjälpmedel för ändamålsenliga och meningsfulla livsuppehållande insatser,
2. Hjälpmedel för att klara dagliga aktiviteter såsom personlig vård, förflyttning, boende och vardagskommunikation, samt för flickor och pojkar för att kunna leka och utvecklas,
3. Hjälpmedel för vardagsaktiviteter i bostaden och närmiljön,
4. Hjälpmedel för aktiviteter som inte kan hänföras till vardagsaktiviteter i bostaden eller närmiljön.

Hjälpmedel för att utöva ett fritidsintresse, t ex utföra hobby, sport, motion eller fritidsresor, tillhör prioriteringsgrupp 4. Denna prioriteringsgrupp räknas som egenansvar, vilket därmed inte tillhandahålls inom länet.

Tilläggsanvisningar och andra rutiner, såsom ”Definitioner och direktiv inom hjälpmedelsverksamheten”, ”Behovsbedömning och riskanalys”, ”Hjälpmedelshandbok” och förskrivardirektiv med mera reglerar verksamhetsnära rutiner och sortimentsfrågor.

Bilaga - Definitioner och direktiv inom hjälpmedelsverksamheten

Definitioner och direktiv inom hjälpmedelsverksamheten ska ses som ett tillägg till hjälpmedelspolicyn, som syftar till att ytterligare förtydliga länets gemensamma regelverk. Region Jämtland Härjedalens och kommunernas fullmäktigen ansvarar för och beslutar dokumenten.

Utöver dessa dokument finns till stöd för förskrivarna även en Hjälpmedelshandbok med verksamhetsnära rutiner för hjälpmedelsförsörjning. Gemensamma nämnden avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribuering av sjukvårdsprodukter och hjälpmedel ansvarar för och beslutar dokumentet. För den enskilde finns information om hjälpmedel på www.1177.se/hjalpmedel

Behovsbedömning och riskanalys

Inför varje förskrivning ska förskrivaren göra en behovsbedömning och riskanalys. Den enskilde ska vara aktiv i processen, men det är förskrivaren som ansvarar för valet av produkt.

Dubbelförskrivning

Principen är att ett hjälpmedel förskrivs för att nyttjas i flera miljöer och i flexibla situationer. Dubbelutrustning ska därmed endast tillåtas i undantagsfall.

Etiska principer

Inga avgifter utgår vid vård i livets slutskede, dvs. efter brytpunktssamtal.

Hjälpmedel till barn

Inga avgifter utgår vid hjälpmedelsförskrivning till barn under 18 år.

Hjälpmedelsgrupper

Med hjälpmedel avses produkter som behövs för att den enskilde - själv eller med hjälp av någon annan - ska kunna tillgodose sina grundläggande behov. Inom Jämtlands län klassificeras hjälpmedlen i följande fyra grupper:

Grupp 1: Egenansvar – ej i sortiment

Enklare produkter som kan vara till god hjälp för den enskilde, men som inte kräver hälso- och sjukvårdens kompetens att förskriva eller prova ut. Egenansvarsprodukter kan sannolikt användas på ett säkert sätt av den enskilde, själv eller med hjälp av någon annan. Denna produktgrupp anses inte vara hälso- och sjukvård, utan egenvård som införskaffas av den enskilde.

Grupp 2: "Kostnadstaksprodukter – i sortiment"

Produkter som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens att förskriva eller prova ut, men som sannolikt inte medför stora risker och därför inte kräver uppföljning. Den enskilde betalar produktens pris eller maximalt kostnadstak om 500 kronor och äger efter förskrivning produkten.

Grupp 3: "Egenavgift – i sortiment"

Produkter som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens att förskriva eller prova ut och som kan medföra risk, vilket därför kräver uppföljning. Den enskilde får låna produkten från Hjälpmedelscentralen. Delvis samhällsfinansierat med egenavgift för den enskilde.

Avgiftstyp	Produkt	Avgift
Årsavgift	Elrullstol	500 kronor/år
	CPAP	500 kronor/år
Förskrivningsavgift	Rollatorer	300 kr/förskrivning
	UVB-lampor	100 kronor/förskrivning
Subventionerat köp	TENS	Fritt lån under 3 månader, därefter erbjudande om subventionerat köp för 1000 kronor

Grupp 4: "Fritt för den enskilde – i sortiment"

Produkter som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens att förskriva eller prova ut och som kan medföra risk, vilket därför kräver uppföljning. Produkten ägs av Hjälpmedelscentralen och hyrs ut till förskrivande enhet. Helt samhällsfinansierat.

Sortimentsöversyn

Produkter kan komma att flyttas mellan hjälpmedelsgrupperna utifrån utvecklingen i samhället. Gemensamma nämnden ansvarar för att en gång per år se över sortimentet för att säkerställa att produkterna ligger i rätt hjälpmedelsgrupp.

Utrustning/arbetstekniska hjälpmedel

Många produkter kan användas som såväl personliga hjälpmedel som arbetstekniska hjälpmedel. Det är verksamhetens inriktning och syfte som styr vilket behov av hjälpmedel och grundutrustning som finns. Dokumentet "Grundutrustning, definitioner" ska användas som ett hjälpmedel i bedömningen av hur en viss produkt ska klassificeras.

Återlämning

Hjälpmedel förskrivna som lån får nyttjas så länge behov kvarstår och kriterierna för förskrivning är uppfyllda. Den enskilde kan bli ersättningsskyldig om hjälpmedlet skadas, på grund av oaktsamhet tappas bort eller inte återlämnas trots uppmaning från vårdgivaren.